

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Prestolni govor.

y. V tretje, odkar so se upeljale direkne volitve za državni zbor, otvoril ga je cesar s slovesnim nagovorom. Leta 1873, ko je bila liberalna stranka na vrhunci svoje moči in slave, razdejala je huda gospodarska kriza in podkopala neštivilne obrtne in trgovske hiše na Dunaji in po vseh deželah, požrla marsikatero s štedljivostjo pridobljeno premoženje. Meseca oktobra, ko se je sklical državni zbor, čutili so se še povsod nasledki gospodarskega poloma in glavna skrb se je obrnila na sredstva, s katerimi bi se dalo zopet v navadni tir spraviti omajano gospodarstvo. Dovolilo se je 80 milijonov goldinarjev za posojila veleobrtu in veletrstvu. Liberalna vlada pa se navzlic splošni mizeriji ni dala motiti v svojem programu in v prestolnem govoru bile so napovedane konfesionalne postave. Urediti nemško-liberalno hegenomijo v Avstriji bil je smoter vseh zakonov in vladnih uredb v prvi šestletni dobi direktnega državnega zbora, a ko se je zasedanje bližalo svojemu koncu, pokazalo se je jasno, da Avstrija z nemško-liberalnim vodstvom ne

le da žali in razburja svoje slovanske narode, ampak da s tem od sebe odbija tudi slovanske države in narode ob meji, s katerimi mora biti zbog svojih trgovinskih odnosov v kolikor mogoče prijateljskih razmerah.

Sijajna ruska zmaga nad Turčijo uplivala je ravno tako na vse Slovane, kakor leta 1870. nemška zmaga nad Francozi na vse Nemce, in dasi je Avstrija samostalna, odtegniti se ne more moralčnemu pritisku vnanjih dogodeb na svoje narode. Leta 1871. umakniti se je moral Hohenwart, ker se je zameril nemško-liberalni stranki. Leta 1878. pa se je morala posloviti Auerspergova vlada, ker je njena stranka bila Slovanom sovražna, preveč turkofilna in se ustavljala priklapljenju Bosne in Hercegovine.

Novi večini v državnem zboru primerno glasil se je l. 1879. prestolni govor. O kakih konfesionalnih postavah ni več bilo govora, a naglaševala se je jednaka pravica vseh narodov in marsikaj obečalo v gospodarskem oziru, posebno poudarjala se je sprava mej narodnimi in političnimi strankami, utopijska, katera se nikdar ne bode dala izvršiti.

Koliko se je izpolnilo od vsega, kar se je obečalo leta 1879., nam je znano, namreč niti v gospodarskem, niti v narodnem oziru toliko, kolikor se je pričakovalo. Da se ni več storilo in tako malo doseglo, temu je bilo nekaj krivo neodločno postopanje vladino, nekaj neugodni položaj v državnem zboru, ki je životaril brez gotove večine.

Prestolni govor, s katerim je cesar otvoril tretjo sesijo direktnega državnega zbora, razvija jako obširen program, kateri ima rešiti državni zbor v prihodnji šestletni dobi. Da ne govorimo o nagodbi z Ogersko, ki se ponavlja vsakih deset let in se vselej težko poraja, navedenih je toliko za narodno gospodarstvo in v socialnem zmislu imenitnih predlog, ki se bodo predložile državnemu zboru, da bo imel dela dovolj, ako jih neče pustiti neresenih, kakor njegov prednik.

Če se pa leta 1879. iz prestolnega govora še ni prav uvidelo, da bode zakonodajstvo z izvožene liberalne ceste krenilo na konservativno pot, spoznava se iz sedanjega govora, da se je popolnem slovo dalo liberalnemu doktrinarizmu, ki je služil le velikemu kapitalu, izročivši mu obrtni in kmetijski stan v izsesanje in sužnost.

Carinski tarifi se bodo tako spremenili, oziroma zvišali, da se obrani domača obrtni in kmetijstvo proti konkurenciji tujega blaga na domačih tleh. V sedanjem času, ko vsaka dežela svoje meje zapira inozemskim pridelkom, jih pač Avstrija ne more imeti odprtih, kakor zahtevajo manšterški zagovorniki proste trgovine.

V novič predložil se bode načrt zakona o podedovanji kmetijskih posestev srednje velikosti in za trdno upamo, da se temu načrtu ne bode godilo, kakor jednacemu v prejšnjem zboru, ki je ležal več nego dve leti v odseku in tam bil pokopan z drugimi predlogi vred, tikajočimi se kmetijstva. Jedino s tem zakonom pa kmetijstvu ne bode pomagano, ako se ne skuša ob enem rešiti vprašanje o hipotečnih dolgovih. Grof Taaffe je sicer v odgovoru na Hohenwartovo interpelacijo leta 1881. v 106. seji obljubil, da bo vlada potrebne predloge storila tudi gledé zadolženja, pa kakor se kaže, ravno v tem za kmetijstvo bistvenem vprašanju ni pričakovati nasvetov od vladine strani. Torej bo državni zbor sam moral prijeti inicijativo in podarjati sredstva, s katerimi bi se dala prirediti in izvršiti amortizacija dolgov uknjiženih na kmetijskih posestvih.

In če se končno obrnemo do odstavka, v katerem cesar zagotavlja, da bode neminljiva naloga njegove vlade, da jednako skrbi za duševne in gospodarske interese vseh dežel in narodov, bi sicer želeli odločnejše izjave o enakem pravu vseh narodov, pa sklicujemo se lahko tudi na te besede cesarjeve, ki dovolj jasno govore, da jih tudi ne more preslišati niti Konradovo trdo uho.

Vladi je torej zaznamovana pot, po kateri ima hoditi, državni zbor pa zdaj ve, s čim se bo imel pečati. Toda državni zbor ne bo imel pretresovati le vladinih predlog, ampak njegova naloga je tudi še, da sam stori nasvete, kateri se mu zde potrebni v interesu narodov, in zlasti, da čuva svojo avtoriteto z vso odločnostjo, ako se vlada neče ozirati na njegove sklepe in resolucije. In v tem oziru naj se državni zbor ne da omajati, če prav se mu preti s krizo katerokoli, ter naj nikdar ne pozabi, da so ga izvolili narodi v obrambo svojih duševnih in gmotnih interesov.

LISTEK.

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

IX.

Vojteh odhiti, plačavši, iz kavarne za Stanislavom. Ali ta kakor bi se bil v tla udril. Srce Vojteho postaja tesno. Vspomni se včerajšnjih besedi prijateljevih. Morda se je zmuznil skozi kako prehodno hišo, da bi vdobil najkrajšo pot k reki Vltavi!

V trapni tej zadregi teka po ulicah, premišljuje kako bi mogel zabraniti možno katastrofo. Po srečnem naključju naleti mu na pot Ezop. Stopal je danes kakor junak — kolikor je dopuščala temu šepava njegova hoja — na neposrečenem obliči javila se je blažena zadovoljnost in na suknji mu je sedela skromna vijolica.

Vojteh pripoveduje, kaj se je dogodilo, in ne zataji svoje zadrege. Ali Ezop zavrti glavo.

Trdil je, da ima Stanislav v kavarni večkrat podobne pojme ljubosumnosti in da drugi dan navadno nič ne ve o tem. Če hoče, naredi on, Ezop,

jutri za las jednaki izgred; gre naravnost k buffetu in poprosi dekle za vijolico iz šopka, ki stoji tam v vazi.

Na željo Ezopovo gresta potem po Prikopih, radi velike nejednakosti telesa in korakov dokaj nesorazmerna dvojica. Skromni naš junak šel je kolikor možno sorazmerno; Ezop ravno narobe. Oni se je prizadeval, da se ogne s hitro hojo in raznimi obrati na pravo in na levo tolpmam občinstva, prihajajočim proti njemu: ta meril je po sredi ceste in postal vsak čas, da si pogleda dobro lica in hrbet nekatere okoli lazeče vablive damske prikazni. Čez nekaj časa izjavi Vojteh, da je neprijatelj take razstave oblek. Prav za nič drugega ni ta promena. Ezopova obleka ni bila sicer ravno narejena za razstavo in jedino brez graje bila je vijolica na suknji in novi ovrtnik. Vender polagal je na to Ezop veliko važnost. Gladil in ravnal je ovrtnikovi objemni krili, smej se zapeljivo štric idoč krasotici. Mislim, da sem že pokazal na erotično smer njegove nadarjenosti. Vlekel je dalje obotavljajočega se Vojteha. Na jedenkrat ozre se naravnost na damo, stoječo pred prodajalničnim oknom. Kakor hitro jo Vojteh ugleda, izstrga se siloma zeva-

jočemu sodrugu in hiti tako hitro naprej, da ga Ezop stoprav čez nekaj časa doide.

„Zakaj mi nidiš?“ mu očita.

„Ker nisem hotel, da me ugleda ona dama pri prodajalnici.“

Nadaljnim vprašanjem odgovoril je Vojteh dvomljivo. Vender je zanimala Ezopa ta dama tako zelo, da ne neha, dokler ne izve, da je to mlada vdova, v katere budoaru je Vojteh prebil pretečeno noč na tako dobrodružen način. Toda s tem ni bil zvedavi Ezop uspokojen. Konečno reče, da bi šel Vojteh z njim v kako elegantno pivnico v obliži in tam vse povedal, kakor je.

Vojteh prizna da nima dosti denarjev.

Ezop odstrani to izpoved s ponudbo, da rad sam zapravi. Obnašal se je danes znatnejši. Ta okolnost pojasnuje tudi današnjo izgredno vedenje autora „Sreče ljubezni“, sicer tako tihega in skromnega.

Takemu obetu se Vojteh ni obotavljal.

Vnideta do najlepše restavracije v blizku in se usedeta — Vojteh boječe, Ezop z vznešeno malomarnostjo — k mizi, na kateri se je vse lesketalo do uglednih zobotrebcev v okrašeni pletarčici vsled bliščeče elegance.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 29. septembra.

Debate obeh zbornic **državnega zbora** bodo vsaj z začetka jako burne. V gospodski zbornici je kardinal Gangelbauer že stavljal predlog, da se z adreso odgovori na prestolni govor. Sestava adrese se bode izročila odsek 21 članov. Adresne debate udeležé se tudi levicari in bodo skušali položaj države v najtemnejših barvah naslikati.

Večina cerkvenega kongresa **ogerskih in hrvatskih** Srbov neki vendar hoče jako odločno potegniti se za pravice srbske cerkve. Vlada ogerska bode pa najbrž potem razpustila kongres. Kakor se govori, misli ogerska vlada po postavnem potu spremeniti zakon o avtonomiji srbske cerkve, to je, popolnem odpraviti to avtonomijo.

Ogerska liberalna stranka bode drug mesec slovesno praznovala desetletnico Tiszinega ministerskega predsedništva. Načelnik odbora, kateri ima prirediti to slavnost, je grof Julij Andrassy.

Vnanje države.

„Novoje Vremja“ priporoča, da bi se tesno zvezali **Avstrija in Rusija**. Ako se bode Slovanom v Avstriji dobro godilo, morejo mej Rusijo in Avstrijo navstati iste razmere, kakor so mej Anglijo in združenimi državami.

O glavnih oboah **Vzhodnjermeljske** ustaje prinaša nek rusk list sledeče živopisne črtice: „Doktor Stranski, glavni prouzročitelj in vodja ustaje, je pravi Bolgar, lepe, uprav južne fizijognomije, zarujavelega obraza in gostih las. Po svojem rojstnem kraju je Vzhodnjermelijec, študiral je pa v Bukareštu, kjer je tudi dovršil medicinske študije. V Vzhodnji Rumeliji bil je pod prejšnjim generalnim guvernerjem dr. Stranski dve leti finančni ravnatelj, pozneje ga je pa spodrinil po protekciji konzulov in uradnikov Otomanske banke Adolf Schmitt. Ta pa ni bil nič srečnejši pri težavnej upravi vzhodnjermeljskih financ, nego njegov prednik. Narodno sebranje mu je nasprotovalo, tako da je bil prisiljen odstopiti v letu 1882 to mesto znanemu bolgarskemu domoljubu, bratrancu njegove žene, Gešovu, kateri je sedaj ravnatelj narodne banke v Sredci. Dr. Stranski bil je potem član takomenovanega permanentnega odbora, kateri je volilo narodno sebranje, da kontroluje generalnega guvernerja. Aleko paša je visoko cenil sposobnosti dr. Stranskega in priporočil ga je za justičnega ravnatelja. Temu se je pa uprl ruski konzul Knebel in vsled tega je navstalo veliko nasprotje mej dr. Stranskim in ruskim konzulatom, tako, da so ga nekaj časa imeli za nasprotnika Rusije. Permanentni odbor ga je bil odposlal v Moskvo h kronanju ruskega carja z dr. Jankulovim in Velikojvim. To priložnost porabil je dr. Stranski, da je prepračil ruske kroge, da napačno sodijo o njem. Obiskal je Aksakova in Katkova, ter odločno zagotavljal, da mej Bolgari ni nasprotnikov Rusije. Dr. Stranski je energičen in podjeten mož. Z Gabrijelom Krestovičem se ni dobro sporazumel, ko je ta bil ravnatelj notranjih zadev, on pa ravnatelj financ. Posebno nepovoljno mu je pa bilo, da je Krestovič bil imenovan generalnim guvernerjem. Poslednji čas prihajal je dr. Stranski pogostem v Sredci in skušal se je približati knezu Aleksandru. Dr. Stranski ima vse lastnosti, katere je treba za vodstvo kake ustaje, sicer pa to ustajo ni bilo posebné težko prirediti. — Gabrijel Krestovič (Gavril paša) odstavljeno generalni guverner vzhodnjermeljski se je postaral v turških državnih službah. On je bolgarski domoljub in pisatelj, dober pravnik in skušen uradnik. Star je 70 let. Ako mu knez Aleksander ponudi kako dobro mesto, javaljne da bi je odklonil. Bil je že dolgo preverjen, da je

Dvakrat si da Ezop prinesiti jedilni list in ne neha bezati sodruga, da pije. Po jedi porabita več ko dvanajstotico elegantnih zobotrebcev in si naročita dve skatljici dragocenih žveplenk. Puhajoča lahke kroge vonjastega dima zapleteta se v razgovor, kateri tu verno podavam, pusté prosti volji čitateljevi, da si v govoru Ezopovem potroji v duhu vsako drugo začetno pismeno.

„Moram ti priznati“, začne Ezop, „da je učinila ta dama name nezmeren upliv. Nisem se videl živ dan tako lične ženske. Poznalec sem in rečem, da bi imela v galeriji evropskih krasotic prvo ceno.“

„In ko bi jo videl na divanu, v pestri pilegajoči se ji ponočni suknji.“

„Verujem, da zatemni odelisko. Srečni človek! Toda povej mi, zakaj si se ji ognil? Ko bi bil jaz z njo v takem razmerju kakor ti, pridružil bi se ji takoj in pozval bi na njeni strani vse dvojice na Prikopu v boj za prvo ceno.“

„Odkritosrečno priznam, da nisem vzel dosti denarja s soboj pri uteku iz striceve hiše in ona me je založila. Veš lahko, kako neprijetna je zabava z upnikom, če inamno prazne žepe.“

„In koliko ti je posodila?“

zjedinjenje Vzhodnje Rumelije z Bolgarijo neodvnljivo. Želel je samo, da bi se odslužil petletno dobo svojega guvernerstva, za kar mu pa se manjka 3 1/2 leta. Kajti imenovan bil je v lani generalnim guvernerjem. Kot guverner dobival je 100.000 fr. plače, tako, da bode knez Aleksander javaljne mogel podeliti primerno mu mesto. — Drygalski paša, ki je sedaj tudi zaprt, bil je vrhovni poveljnik vzhodnjermeljskih čet in adjutant sultanov. Po rojstvu je Poljak. S prva bil je pruski častnik. On je bil jedini mož v Vzhodnji Rumeliji, ki bi bil za res mogel ovirati ustanek. Prevrat zvršil se je zategadelj tako popolno in tako hitro, ker so Drygalskega zaprli, ne da bi bil česa pričakoval, tako mu odvzeli vsa sredstva, da bi bil mogel kaj storiti proti temu gibanju. Ko je bil Drygalski zaprt, pomirili so se takoj zarotniki, kajti zagotovljeni so bili, da bode imeli vspeh. — General Bortwig, načelnik žandarmerije je Anglež in brat izdajatelja „Morning-Post“-e. Vojak je postal slučajno, ker ga je sultan nekega lepega dne imenoval turškim generalom zaradi prijateljstva z njegovim bratom. Slavo si je pridobil v zasledovanju razbojnika Nikolaja Spaposa, kateri se je celo leto branil v gorah z 12 tovariši proti vojakom in žandarmeriji, katerej je zapovedoval Bortwig. To zasledovanje je polno komičnih epizod, katere spominjajo na podobe iz grškega življenja, kakor jih je narisal s pravo atiško soljo Edmond Abot v svoji knjigi o Grškej. Ta general je jako dober človek, ob prevratu se pa zanj skoraj nikdo brigal ni. Še zaprli ga neso. Bortwigova žena je Rusinja. — Policijski načelnik Plovdivski stotnik Filipovič Korostelov bil je najvažnejša oseba za Bortwigom v vzhodnjermeljski žandarmeriji. Bil je sploh čislán po vsej deželi. Ves čas od ruske okupacije je bil v službi. Udan je Rusom in unet za bolgarsko stvar. Korostelov bil je naklonjem temu gibanju, katero je želel ves bolgarski narod. Korostelov si je bil dobro ohranil v spominu besede pokojnega Skoboleva, da Južna Bolgarska ne more imeti družega smotra, kakor zjedinjenje s kneževino, in da Vzhodna Rumelija odločena od Bolgarske mora napeti vse sile, da stare one odstavke Berolinskega dogovora, kateri so dekretirali ta protinaravni razkol. „Bolgarski knez in bolgarska vlada si posebno prizadevata pomiriti mohamedansko prebivalstvo v Rumeliji in zaprečiti, da se ustanek ne razširi v Makedonijo. Na ta način upa Bolgarija najljubše doseči, da se bodo na konferenci priznalo zjedinjenje. Z mohamedanci se je knez skoraj popolnem sporazumel. Predvčeraj obiskal je na prošnjo mohamedanskega prebivalstva mošejo v Plovdivu, kjer je bilo opravilo za sultana, potem pa za kneza. Ko je ostavil knez mošejo, obiskal je bolgarskega, grškega in katoliškega metropolita in turškega muftija. Sedaj so skoro vse stranke zadovoljne s knezom. Da pa prepreči ustanek v Makedoniji, izdal je knez strog ukaz na vse bolgarske oblasti, da takoj izroče vsacega vojnemu sodišču, kdor bi skušal širiti ustanek v Makedonijo. Tako postopanje knezovo napravilo je dober utis v Carigradu.“

Grški kralj vrnil se je v Atene. Mnogo naroda ga je sprejelo na dvor. V tem sprevodu videle so se epirske, krečanske, trakiške in makedonske zastave. Slišali so se klici: „Živel kralj makedonski, krečanski, epirski in trakiški.“ Kralj je z balkona svoje palače nagovoril narod tako le: „Sedanje resne razmere zahtevajo poguma in modrosti. Zahtevale se bodo velike žrtve, katere bode z veseljem doprineslo grško domoljubje. Grška mora dobro premisliti razmere. Narod mora zaupati v domoljubje vladarjevo in modrost vlade.“

Dopisi.

Iz Primorja 26. septembra. [Izv. dopis.] Iz naših časnikov, menili bi, da zvemo vse, kar se

Vojteh pove svoto.

„E, taka malenkost! to ti dam lahko jaz precej, da moraš zopet hiteti k njenim nogam.“

„Motiš se. Ne hrepenim po nji s tako željo. V mojem srci stoluje druga kraljica.“

„Oh, bože, in jaz bi dal zanj brez odloka svoj život. Mili prijatelj, glej storiš mi nezmerno uslugo: prepusti mi jo.“

„Prav rad. Nisem ti na poti.“

„Toda, kako se ji približam? Predstavi me.“

„Prihaja mi na misel drug način“, pravi Vojteh po kratkem premisleku. „Pojdi tja z mojim priporočilom, predstavi se kot moj prijatelj in splečaj ji za me ta znesek.“

„Krasna misel! Še danes pojdem tja. Poljubil bi te za to genijalno misel.“

Izpivši po tem razgovoru o lepi vdovi steklenico melniškega vina, ostavita prijatelja gostilno.

Vojteh vrne se na novi dom in stopi po kratkem pogovoru z Brzobohatim, ki ga je ustavil na hodniku pri odprtih dverih svoje delavnice in mu ponudil kopo knjig iz krasne zaloge na pisalni mizi za ukračenje večera v podzemeljsko stanico.

(Dalje prih.)

godi, osobito mej nami primorskimi Slovani. I jaz sem bil tega prepričanja, zanašal sem se, da časniki povedo vse, kar se godi. A ko mi je pred nekoliko dnevi nek narodnjak, bivajoč v središču tužne Istre, pravil o dogodkih prošlih volitev, o izzivanji, o nezaslišanem sramoteni narodnjakov in narodne duhovščine od strani Karnjelov, ko mi je pravil, da tam postava nema iste veljave, kakor pri nas, ampak da njo namestuje samovolja Karnjelov, da se tam žaljenim in zasramovanim Slovanom niti pri pravici ne da zadoščenja ali vsaj varstva, kakor da bi bila Istra kje drugej, ne pa na obalah Jadranskega morja, in to vse iz strahu pred Karnjeli, ostrmel sem. Pa o tem naj ne govorim dalje; upajmo, da se bode narod v Istri po vztrajnem spodbujanji in delovanji tamšnjih narodnjakov in osobito narodne duhovščine povzdignil in da bode isterskemu zmaju — Karnjelom glavo strl in v svojej hiši svoj gospodar postal. Izpregovoriti hočem o neki drugi reči, o kateri, ko sem jo začul, nesem nič manje strmel.

Iz blažene Italije, sosedne Benečije, prihaja pogostoma kak dijak in je tu vsprejet v bogoslovje. Ne ve se pa, kake šole da je dovršil. Navadno prihajajo taki, ki neso obiskovali ne italijanske gimnazije ali vsaj take, ki ima v Italiji pravico javnosti, ampak taki, ki so v čisto privatnih zavodih, malih semeniščih, doma se šolali, kjer so, kakor mi je nekdo izmed njih sam pravil, težkih predmetov kar oproščeni, tako da nemajo potem pojma ne o grščini, ne o fiziki, ne o matematiki itd. Jednake šole da je tudi nek Faidutti nekje v Vidmu zvršil in bil potem vsprejet v Goriško osrednje semenišče. In tega bogoslovca, ravno zato, ker je iz blažene Italije, spravila je stranka, ki sedaj gospodari v Gorici, v Augustineum na Dunaj. Je-li to mogoče za božjo voljo, da se tujcu Italijanu posreči, kar se niti Avstrijcu ne more, da se tujcu prezrejo postavne srednje šole, da se mu prezre matura, da se mu prezre vse, kar se za ustop v visoke šole zahteva in se ga pošlje v visoke bogoslovne šole na Dunaj.

Gospod urednik, Vas prosim, pojasnite nam, je-li to mogoče, tudi ko bi imel rečeni bogoslovec italijansko gimnazijo z maturo, ne pa, ker nema, kakor pravijo, ne jedne, ne druge. (Kakor sami pišete, je kaj takega ne le mogoče, temveč celó faktum, žal, da so k temu i „naše gore listi“ — tako vsaj se nam zatrjuje — pripomagali. Umestno bi bilo, da se dotični gospodje pred narodom opravičijo. Jako drago nam bode, ako dokažejo, da temu ni tako. Ured.)

Tiskovna pravda „Slovenskega Naroda“.

(Izpred porotnega sodišča.)

V Ljubljani, 22. septembra.

Drugi dan.

(Dalje.)

Priča Mih. Štrukelj, vikarij v Čezsoči pri-poveduje celo vrsto fakt. Kar se tiče Jonkovega značaja, se je gosp. Štrukelj večkrat čudil, ker je Jonko o odsotnih oboah obrekovalno govoril. O župniku Smerekarji rekel je Jonko, da ga je „ogoljufal“, dasi je obče znano, da je g. Smerekar uzor kot človek in kot duhoven. Tudi se je pričel jako čudno zdelo, da je Jonko neki petek hlapca, za katerega je bila postna večerja že pripravljena, silil, da je v njegovi (g. Štruklja) prisotnosti moral mesno večerjati. Pred štirimi leti hotel je Jonko prikrajšati in ogoljufati sv. Štefana cerkev v Logu za 3 gld. Opozorjen na zmoto, je rekel: „Kar sem pisal, sem pisal.“ Drugikrat kupil sem 56 litrov vina. Pogodila sva se za 10 ali 12 gld., s tem, da mora vino biti nepokvarjeno. A ko sem čez 24 ur vino domov dobil, bilo je pokvarjeno. Ko sem se zaradi tega pritožil, dejal mi je Jonko: „Zakaj kupite mačko v mehu?“ — Zopet drugikrat kupil sem od Jonka voz za 86 gld. Zagotovil mi je, da je voz popolnem dober. A ko sem se na kupljenem vozu peljal domov, polomil se je voz in jaz in moj spremljevalec bi se bila kmalu ponesrečila. Za popravilo voza moral sem potem plačati 27 gld. — Jedenkrat vzel sem od Jonka 46 gld. na 14 dni na posodo ter v varstvo pismeno zastavil vse svoje imetje. Čez osem dni pošljem po dveh pričah denar nazaj, in zahtevam pismo nazaj, a ni ga hotel dati. Taki slučaji so navadni. Gabrijel Devetak plačal je Jonku dolžnih 7 gld. in dobil pobotnico. A Jonko ga je drugič terjal in Devetak je drugič plačal teh 7 gld., ker je pobotnico založil ali pa izgubil. Bulč iz Čezsoče je pričel pravil, da mu je Jonko obresti po krivici računil od januarja do junija. Bulč je zaradi tega ugovarjal, češ, da ga, ko je Jonko delal račun, niti doma ni bilo, a Jonko je odvrnil: „Jaz delam račun, kadar jaz hočem.“

Tudi Bulčev brat imel je pri Jonku škodo. Menjali so kravi in določeno je bilo 27 gld. nadavka. Teh 27 gld. je šlo v izgubo. Pri nekej dru-

gej priliki preveril se je priča, kako nevarno je, če se kdo Jonku zameri. — Ko je nek posestnik umrl, videl je priča tudi Jonka pri hiši, kjer je bil mrljič. Priča je mislil, da je Jonko prišel k pogrebu, a pozneje je čul, da je prišel po zadnji dve kravici. (Senzacija.) — Priča je našel v svojem računu, da so bili upisani dnevi, ko ni vzel nikakega blaga in da se račun ni ujemal z Jonkovimi knjigami. V enem računu bil je trikrat po jeden goldinar za cerkveno olje po krivici upisan. Priča ni imel nikdar bukvic, kakor Jonko trdi.

Z gosp. Štrukljem bilo je zaslišanje zatoženčevih prič končano. Vse priče govorile so jako odločno in vestno. Kadar so bile v čem negotove, opazile so takoj: „Tega ne vem“. Zaradi tega naprave so, zlasti pa duhovna gospoda, na porotnike in na občinstvo najboljše utis. Videlo se je, da se govori le čista resnica in nič drugega, nego resnica.

Prišle so potem na vrsto Jonkove priče, ki so pa napravile vse drugačen, deloma smešen utis ter izpovedovale taka fakta in tako neznatna, da bi bilo skoro boljše, da so doma ostale.

Priča Fran Cuder iz Loga potrjuje, da sta imela jedenkrat z Jonkom račun za 34 gld., a da je bilo vse v redu.

Dr. Hrašovec konstatuje, da je priča Jonkov dolžnik.

Priča Fran Mlekuž (Nadaljevec), 18 let star, iz Bolca, pove, da je šel v imenu svojega gospodarja na dražbo k Minkcu, da bi kupil jedno kravo. Dospelši tja, vpraša ga Jonko: „Kaj bi rad?“ — „Kravo bom kupil.“ Na to rekel je Jonko: „Je že prepozno.“

Dr. Hrašovec konstatuje, da je to bilo še predpoludnem.

Priča Miha Mlekuž pojasnjuje zadevo z občinskimi ploščami. Priča ima dober spomin in dobro vé, kolikokrat je Jonko plošč pripeljal, važni sklepi občinskega odbora pa mu niso znani, dasi je sam odbornik. V zadevi 11° seznajev dr. konfrontuje se priča s pričama Durjavo in Šulinom.

Priča Janez Namlich, občinski sluga v Bolci, ne vé nič posebnega, samo v zadevi priče Šarke pravi, da mu je Šarka baje rekel: „Kaj bi dvakrat plačeval, saj še jedenkrat komaj.“

Potem bila sta na vrsti Trentarja: Josip Pretnar, vulgo Turar, in Anton Berginec. Prvi je Jonku 400 gld. dolžan, drugi pa 1400 gld. Ti dve priči prav za prav nista prav nič važnega povedali, dokazali sta k večjemu, da je nevednost najdražja stvar v deželi. Pretnar odgovarjal je večinoma mimično. Zmajeval je z ramama, ko ga je gosp. predsednik vprašal, koliko je Jonku dolžan. Potem ozrl se je plaho v Jonka in dejal: „To že gospod Jonko vedó“. Prvotna priprostost teh dveh prič in njih čudovita naivnost izzvali sta veselost mej porotniki in občinstvom in čule so se opazke: „Take so torej žrtve Jonkove! S takimi je pač lahko delati račune.“ — Splošno pa se je opazalo, kako to, da Jonko ni mogel dobiti nobene druge priče. Sedem prič bil je objavil, a od teh je jedna proti njemu govorila, trije so njegovi dolžniki, jeden občinski sluga, nobeden pa ni povedal prav nič olajševalnega, nič važnega. — Z zaslišavanjem teh prič bil je drugi dan končan. (Dolje prih.)

Trgovinska in obrtniška zbornica.

(Dolje.)

Na priporočbo g. odb. svetnika Pakiča vzprejel se je predlog V. jednoglasno.

VI. Gospod zb. svetnik Vaso Petričič poroča o prošnji za preložitve na dan 10. avgusta doletenega sejma v Mozolji na dan 20. maja vsakega leta.

O tej zadevi povprašane občine prošnji niso utrdno ugovarjale in ker ne gre za pomnožitev obstoječih sejmov, proti tej tudi uzrokov v narodnogospodarskem oziru ni, predlaga odsek: zbornica naj se v odgovoru na vis. c. kr. deželno vlado izreče za preložitve sejma.

Predlog je bil vsprejet.

VII. Gospod odb. svetnik Mihael Pakič poroča o prošnji odbora za oskrbovanje premoženja v Prigorici za dovoljenje treh letnih sejmov za blago in živino.

Tako prošnja je bila podala občina Dolenja-vaška, v katero spada Prigorica, leta 1861. in 1870., le s to razliko, da se je prosilo, naj bi se sejmi vršili v Dolenjivasi. Zbornica je morala takrat predlagati, naj se prošnji odreče, z ozirom na veliko število obstoječih sejmov v političnem okraji Kočevskem; dalje z ozirom na to, da ni bilo pravih uzrokov za dovoljenje, in pa zato, ker so temu ugovarjale občine s sejmjskimi pravicami. Ako se pomisli, da Prigorica niti miljo ni oddaljena od Ribnice, ki ima pet letnih sejmov za blago in živino, in da ima prav bližnja Sodržica tudi tri letne sejme, je tedaj težko dvomiti, da bi teh osem sejmov prebivalcem Dolenjevaške občine ne ponujalo zadostne prilike, oskrbeti si potrebnega blaga, kakor tudi spečati svoje izdelke in živino.

Vrhu tega nasprotujejo izbrani dnevi s sejmjskimi dnevi drugih občin, ki so se po največ izrekle proti dovoljenju, — na kar se mora posebno ozirati zavoljo tega, da se ne oškodujejo že obstoječi sejmi.

To pomišljajoč se izreče odsek, kakor politično oblastvo proti podeljenju predlagajoč: zbornica naj se izjavi v zmisli poročila.

Predlog je bil vzprejet.

VIII. Gosp. svetnik Vaso Petričič naznana, da se bili uzorci neke določene teže prej colnine prosti, nekaj časa sem pa niso več. Naznana o došlih uzorcih dostavlja pošta napisancem, uzorce pa izroča colnemu uradu v colno opravilo, kamor morajo dotični po nje. Ker se za tako ravnanje potratijo mnogo časa, izrekli so agenti željo, naj bi se glede colne uprave uzorcev ravnalo tako, kakor po nekaterih drugih mestih. V teh mestih se opravljajo po pošti došli uzorci v uradnih urah po colnih uradnikih in potem jih dostavlja napisancem pošta, ki pobira tudi colnino.

Po mnenju govornika bi se to dalo doseči brez veliko težav, tedaj predlaga: zbornica naj se obrne v tej zadevi do vis. c. k. trgovinskega ministerstva s prošnjo, da bi v sporazumljenju z vis. c. k. ministerstvom za finance blagovolilo za colno opravilo uzorcev dovoliti one olajšave, kakoršne imajo nekatera druga mesta.

Gosp. svetnik Ivan Perdan podpira predlog, ki je bil potem vsprejet.

IX. Gospod zbor. svetnik Maks Krenner poroča, da se od meseca julija t. l. sem naznana česarjevič-Rudolfove železnice dostavljajo strankam z nakrižnim zavitkom po pošti. Vsled tega se zakašnjuje dostavljanje naznanil v Ljubljani najmanj za pol dne, na deželi za pol dne, včasih pa tudi za cel dan; nasleded tega je, da trgovci mnogokrat blago prepozno sprejemajo in škodo trpijo.

Ravnateljstvo državnih železnic si prizadeva, da kolikor mogoče ustreza željam udeležencev in da pospešuje trgovinske koristi; govornik predlaga torej: zbornica naj se obrne do vodstva državnih železnic, naj bi blagovolili ukreniti, da bi se dostavljale naznanila strankam zopet na prejšnji način.

Predlog se vsprejme.

X. Gospod odbor. svetnik Anton Klein predlaga to-le: zbornica naj poprosi vis. c. kr. deželno vlado, naj politična oblastva pripravi na to, da bodo zahtevale zadrugovanje.

Gospod c. kr. dvorni svetnik grof Chorinsky opomni, da je vlada že pred 14 dnevi vnovič priganjala zadrugovanje.

Pri glasovanju se predlog vzprejme.

XI. Gospod odb. svetnik Alojzij Jenko opomni, da je zadruga pekov pravila že pred več časa predložila, ne da bi bila dosedaj še rešena.

Gospod dež. komisar c. kr. dvor. svetnik grof Chorinsky pravi, da se bode dotična rešitev v kratkem dostavila.

Domače stvari.

— (Cvet nemške omike.) Iz Celja dobili smo danes naslednjo dopisnico: „Dragi gospod Narod! Sollten sich vielleicht einige Pervaken Brüder finden, die sich nach ordentliche Schläge sehen, no so schicken Sie dieselbe in unsere deutsche Stadt Cilli. Srečno gospod Nar — od Laibach.“ Taki so zastopniki nemčurstva v Celji. Niti par vrst nemški pisati ne znajo, tepež obetajo, pa nemajo niti toliko poguma, da bi svoje malovredno ime podpisali. Pomilujemo.

— (Državna železnica) po Gorenjskem je vsled deževja in povodnji na 14 krajih tako poškodovana, da je promet od Jesenic do Trebiža in Pontebve popolnem ustavljen in da bode promet na tej progi še le v kakih 14 dneh zopet odprt. V Raiblu bil je 48 ur neprestano silovit vihar in dež. od vseh strani lila je voda v ozko dolino ter puštošila in zasipala kraj. Iz Trebiža odposlali so se vojaki 27. lovškega batalijona v Raibl na pomoč. — Včerajnji gorenjski vlak pripeljal je v Ljubljano samo tri potovalce.

— (Sava) je po deževji silno narastla in očividci trdijo, da je bila tolika, da jo je s Črnuškega mostu bilo moči z roko doseči. Strah in groza polotila se je voznikov, ki so bili baš takrat na mostu, ko je pridrla tako silovita voda. Škode bode gotovo jako veliko.

— (Ušel) je včeraj iz blaznice na Studenci Anton Rape, z Bleda doma.

— (Krasna knjiga.) Gosp. J. Flis, spiritual v knezoškofnem duhovnem semenišči v Ljubljani, spisal, založil in izdal je pod naslovom: „Stavbinski slogi, zlasti krščanski, njih razvoj in kratka zgodovina z dodatkom o zidanji in popraviljanji cerkva“, knjigo, ki je za naše razmere, rekli bi, upravičeno epohalna. V njej razpravlja gospod pisatelj, ki je v tej stroki izmed prvih veščakov v deželi, v prvem delu predkrščanske in klasične sloge, v drugem delu pa krščanske sloge, romanske, gotski in renesanški slog. Med krščanskimi slogi oziraj se je pisatelj tudi na ruske, srbske in bolgarske stavbine, pozabil pa tudi ni ožje naše domovine in našteva in opisuje stavbene spomenike po Štajerskem, Koroskem, Kranjskem in na Primorskem. Izmed gotskih cerkva na Kranjskem opisane ali pa omenjene so cerkve v Pleterjih, v St. Rupertu, v Stari Loki, v Crngrobu, v Kranji, v Kranjski gori, sv. Janeza pri Bohinjskem jezeru, v Radovljici, Rudolfovem, Cerknici, na Gradščici, v Praprečah, na Krtini, sv. Primoža nad Kamnikom, v Svibnem, na Jeperci, na Gostemem, na Muljavi, na Štajerskem: Jurjev kloster, farna cerkev v Ptuiju itd. Prelistovaje le površno to krasno knjigo, čuditi se moramo g. pisatelja vztrajnosti in požrtvovalnosti, da nam je ob svojih stroških priredil tak proizvod, čuditi tembolj, ker mu je bilo na tem polji orati ledino, stvarjati skoro popolnem novo nomenclaturo, ker je bilo treba mnogo truda, potov in stroškov, predno je to delo prišlo v svet. Knjiga ima toliko obliko, kakor znani „Spomenik“, 176 strani teksta, v tekstu pa 145 slik. Pridejanih pa je še 40 tabel s 305 slikami. Vsega vkupe je torej 450 slik, tako krasnih, dovršenih in poučnih, da je bode še tako apatičen nestrokovnjak z velikim zanimanjem gledal. Slike so izdelane po lesorezih c. kr. centralne komisije za obranitev stavbenih spomenikov, slike domačih stavbin pa je g. pisatelj deloma sam risal. Gosp. pisatelj piše v predgovoru: „Prvi namen ti knjigi je, da podajem pomoček k višji omiki. Iz tega se vidi, da knjiga ni namenjena strokovnjakom, temveč širjim krogom, recimo rokodelcem, kateri imajo opraviti z arhitektonskimi oblikami, oni morajo dobro poznati razne sloge in in vsakemu slogu lastne potanke oblike, da vse zvedó po jednem slogu, dalje obrtnimi šolam, učiteljem, sploh olikanim, zlasti pa duhovnikom, katerim je skoraj neobhodno potrebno poznati stavbinske sloge in njih razvoj, kajti pridejo mnogokrat v take okoliščine, da morajo zidati novo cerkev, napravljati lepšave, popravljati staro; ako o slogih nimajo pojma, pači se staro in novo ni v soglasji s starim. Mnogo zgodovinsko važnih proizvodov se je v slovenskih krajih že pogubilo; marsikaj ohranjenega se je že opisalo; vender pa se nahaja pri raznih cerkvah še mnogo znamenitega, kar je vredno, da se ohrani, zbere in opiše, a to se ne more izvršiti brez znanja slogov; ker pa domačinom manjka znanja, kličejo se in pribajajo tujci, da opisujejo naše zgodovinsko znamenite stavbine. — Da bi se zaprčile take nedostanosti, pričel sem pred nekaj leti pri bogoslovcih pouk o raznih slogih v domačem jeziku, in iz teh predavanj je nastala ta knjiga.“ Vsak, kdor vzame knjigo v roko, bode g. pisatelju iskreno hvaležen, kajti podaja nam obširen in jednat pouk v dosedaj zanemarjeni stroki. Knjiga odlikuje se kakor po vsebini, tako tudi po prepleti vnvanji obliki in „Katoliška Tiskarna“ sme poleg pisatelja ponosna biti na to delo. Če še dostavimo, da je, kakor čujemo, ta knjiga g. pisatelja stala nad 4000 gld., bode nam vsakdo pritrdil, da je cena, 6 gld. 50 kr. izredno poštena, da skromna. Želimo prav odkritosrčno, da si vsak, kdor le more, omisli krasni ta proizvod, kajti to bode okusu in omiki le v korist.

— (Missa pro defunctis.) Ad quatuor voc. inaequal. Aut I voc. cum organo. Auctore Ig. Hladnik. Op. 2. zove se nova cerkvena skladba, tiskana pri R. Milici v Ljubljani. Cena 50 krajev. 8 strani.

— (Zalaganje s kruhom in ovsom.) Dne 5. oktobra 1885 se bode v pisarni c. kr. vojaške oskrbovalnice po pismenih zapečatenih ponudbah obravnavalo o zalaganju s kruhom in ovsom vojaštva v Ljubljani in na Toplicah za leto 1886. — Natančnejši pogoji se poizvedo v pisarni c. kr. oskrbovalnice kakor tudi v trgovinski in obrtniški zbornici.

— (Rudolfovo.) Na večer 4. oktobra t. l. priredita Dolenjsko pevsko društvo in čitalnica združeno zabavo s petjem in plesom. K tej se uljudno vabijo vsi p. n. udje. Začetek točno ob 8. uri.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Inomost 29. septembra. Proga južne železnice mej Salurmom in Neumarktom po povodnji razdejana, cesarska cesta pod vodo, promet pretrgan. Adiza izstopila na več krajih in uničila komunikacije.

Bukarešt 29. septembra. Da se odstrani vsakeršni sum o agitacijah, ne bode letos jesenskih vaj. Kralj bode samo garnizije ogledoval.

Dunaj 28. septembra. Vlada predložila je zbornici poslancev zakon o novačenju za 1886. leto. — Objavili so se došli protesti proti volitvam. Volilni akti izročevali se bodo po žrebu novim oddelkom, katerih načelniki so: Suess, Rieger, Czartorski, Clam Richard, Vidulič, Smolka, Hausner, Groholski in Hohenwart. Prihodnja seja v petek.

Palermo 28. septembra. Včeraj 95 ljudij za kolero umrlo.

Razne vesti.

* (Kaj dela sultan?) Tako se povprašuje svet baš sedaj, ko na vse strani škriplje in poka turška država. Na to vprašanje odgovarja anglešk v Carigradu izhajajoč list. Sultan je namreč zložil skladbo za svojo domačo godbo, ter poklonil je svoje najdražje soprogi, hčeri pokojnega Abdula Aziza.

* (Jumbo.) Pri nezgodi na železnici bil je nedavno slon „Jumbo“ ubit. Gospod, ki je dobil nalogo, da ubitega slona nabaše in priredi za muzej, našel je v želodcu mnogo angleškega denarja, zlatega, srebernega in bronastega. Koža slonova je 1½ palec debela in 1537 funtov težka. Vse slonovo truplo pa ima nad 6 ton (120 centov). Troški za nabasane slona proračunjeni so na 2000 dolarjev.

Izjava.

V „Slovinci“ št. 315 dolži nas nekdo iz Gor. Logatca že v drugič, da smo z nasilstvom iskali podpisov za znano peticijo do prečastitega knezoškofijstva in govori, kakor, da bi pri podpisih se kaj nepoštenega uganjalo.

Ne zato, ker nas gosp. dopisnik pozivlje, da so opravičimo, temveč zato, ker bi vendar le kdo takim nepremišljenim dopisom kaj verjeti utegnil, prisiljeni smo stvar nekoliko pojasniti.

Podpisani bili smo naprošeni od veljanih mož naše občine, da preskrbimo za dotično peticijo v Dol. Logatci, na Čevcih, Brodu in na Martinhribu podpise občanov, kar smo dobro poznavši želje ljudstva radi in lahko storili.

V Blekovi vasi jih nismo iskali in tudi nikdo v peticiji upisan ni, zato nas malo briga, kaj da tam g. dopisniku o peticiji govore.

Posestniki in sploh občani izvršeni so v peticiji po posamičnih vaseh in hišnih številkah tako, da je razgled olajšan in vsaka zmešnjava izključena.

Ljudstvo se je prostovoljno in z velikim navdušenjem upisavalo zadovoljno, da je prilika dana izražati s tem svoje opravičene želje do najmerodajnejšega mesta.

Ko jamčimo za istinitost naše te izjave s svojimi imeni, pozivljemo gosp. dopisnika, da nam javno pove, kdo je zoper lastno voljo v peticiji upisan in kaj da je pri podpisih nepoštenega.

Ako tega ne stori z dokazi, izrekel je sam o sebi sodbo.

Dolenji Logatec, dne 24. sept. 1885.

Anton Musec,
cekmöster.

Mat. Gorjanc, Jos. Smole, Tom. Tollazzi,
posestniki v Dol. Logatci.

Čitalnična pevska šola prične se s 1. oktobrom.

Pouk za gospodičine vsak četrtek, za gospode vsako sredo in soboto od 8. do 9. ure zvečer.

Na novo ustopivši naj se oglase v imenovanih dnevih in urah pri pevovodji g. V. Valenti.

Odbor Čitalnice.

Eksekutivne dražbe.

(iz uradnega lista.)

1. eks. držb. pos. Josipa Strnada iz Tržiša, 980 gl., 21. oktobra v Mokronogu. 1. eks. držb. pos. Janeza Plešča iz Vidušič, 440 gl., 14. oktobra v Metliki. 1. eks. držb. pos. Jurija Kofalta iz Rakove 150 gl., 14. oktobra v Metliki. 1. eks. držb. pos. Matija Paniana iz Rozalnice 2318 gl., 21. oktobra v Metliki. 1. eks. držb. pos. Jakoba Težaka iz Lokvice, 150 gl., 14. oktobra v Metliki. 1. eks. držb. pos. Antona Skubca iz Petrušne, 652 in 205 gl., 8. oktobra v Zatičini. 1. eks. držb. pos. Martina Rozmana iz Slane vasi 1790 gl., 17. oktobra v Metliki. 1. eks. držb. pos. Janeza Nussdorferja, v Metliki, 400 gl., 17. oktobra v Metliki.

Tužci:

28. septembra.

Pri **Slonu**: Polzer z Dunaja. — Novagovich iz Reke. — Jordan iz Budimpešte. — Tutta iz Trsta. — Wilhelm iz Gradca.

Pri **Maličih**: Puntigam z Dunaja. — Venier iz Trsta. — pl. Bognar iz Gorice. — Müller iz Gradca. — Kosinsky, Tumeley, Kohn z Dunaja.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Umrli so v Ljubljani:

24. septembra: Janez Kelbelj, krojač, 33 let, Sv. Petra cesta št. 37, za jetiko.

25. septembra: Marija Golmajer, postrežnica, 73 let, Kurja vas št. 1, za vodenico.

26. septembra: Fran Peh, železniški strojevodja, 51 let, Krakovske ulice št. 21, za srčno vodenico.

26. septembra: Martin Lipnikar, mizar, 2 let, Ulice na grad št. 12, za jetiko. — Irma Orehek, zasebnega uradnika hči, 6 tednov, Emonka cesta št. 10, za katarom v črevesu. — Andrej Uranič, gostač, 79 let, Kurja vas št. 7, za vodenico.

V deželni bolnici:

25. septembra: Fran Pavlin, gostač, 25 let, za brmorico. — Marija Šnajd, gostija, 83 let, za starostjo.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
28. sept.	7. zjutraj	725-59 mm.	18-0° C	sl. jzh.	obl.	26-00 mm.
	2. pop.	726-09 mm.	18-2° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	725-49 mm.	16-8° C	sl. jz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 17-7°, za 3-9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 29. septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	82 gld.	15 kr.
Srebrna renta	82	60
Zlata renta	109	45
5% marena renta	98	85
Akcije narodne banke	863	—
Kreditne akcije	282	75
London	125	50
Srebro	—	—
Napol	9	95 1/2
C kr cekini	5	94
Nemške marke	61	75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	127
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	169
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109	25
Ogrska zlata renta 4%	98	15
5% papirna renta 5%	90	90
5% štajerske zemljišče odvez obliq	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	115
Zemlj. obliq avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	50
Prior. obliq Elizabetine zapad. železnice	115	60
Prior. obliq Ferdinandove sev. železnice	106	—
Kreditne srečke	100 gld	175
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	98
Tramway-društ. velj	170 gld a v	184
		75

V deželnej redutnej dvorani v Ljubljani

bode

v četrtek 1. oktobra 1885 zvečer ob 7 1/2 uri

dal

MR. STUART CUMBERLAND,

svetovnoslavni čitatelj mislij,

(567—2)

poslednjo predstavo v Evropi.

2. oktobra odpotuje mr. Cumberland skozi Trst v Indijo. — Ponavljal bode sloveče eksperimente, katere je izvajal na Dvoru na Dunaji pred c. kr. Visokostui cesarjevičem Rudolfom in cesaričino Stefaniijo.

Cena sedežem: Reserviran sedež 2 gld., nereserviran 1 gld., na galeriji 50 kr. Ustopnice se dobé pri **KAROLU TILL-u** v Špitalskih ulicah in pri kasi zvečer.

Št. 15.932.

(568—1)

Razglas.

V zmislu §. 6 postave z dne 23. maja 1873 (drž. zak. št. 121) se javno naznanja, da bo prvotni imenik porotnikov za 1886. leto **od 1. do 8. oktobra t. l.** v magistratnem ekspeditu izpolnjen, da ga vsakdo lahko pregleda in v tem času poda svoje ugovore ali pismeno ali pa v zapisnik. Po §. 4 imenovane postave so porotniškega posla oproščeni:

1. Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vsekdar;
2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
3. osebe, ki neso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;
4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelniki in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih ni mogoče utrpjeti, za sledeče leto;
5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobji kot predaji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po priliki. —

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 27. dan septembra 1885.

Župan: Grasselli.

Prodaja jabelk.

Pri graščini **Turn-Podpeč** (Thurn-Gallenstein) poleg **sv. Križa** na **Dolenjskem** prodaja se

100 do 150 mernikov

obranih jabelk izvrstnih vrst.

Jabelka se oddajo za gotovo plačilo s pogojem, da jih kupec sam v posodo ulož, potem jih graščina postavi na kolodvor v Litijo. (550—3)

Cvet zoper trganje

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet“ zoper trganje po dr. Maličih z zraven stojecim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo: (401—12)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Zastopnike,

potovajoče in stalne,

za prodajanje gospodarskih in šivalnih strojev,

iščem pod vrlo dobrimi pogoji.

Ponudbe do 1. oktobra t. l. pod „**Stroj**“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (560—2)

Erven Lucas Bols, c. k. dvorni zalagatelj, k. nizozem. dvorni zalagatelj,

ustanovljeno leta 1575,

Amsterdam,

katerih specialitete:

Curacao-Anisette, se dobi v prvih prodajalnicah v (Curacao-sko aniško žganje) deželi. (534—3)

Gotovi zaslužek!

Brez kapitala in rizike

more si vsakdo s prodajo avstro-ogerskih državnih in premijskih srečk proti plačilu na obroke po post. čl. XXXI. z leta 1883

vsak mesec 100—300 gold. zaslužiti.

Ponudbe, v katerih se mora povedati, s čim se je dotičnik do sedaj pečal na (526—4)

INTERNAT. ANNONCEN-EXPEDITION **LEOPOLD LANG**
Budimpešta. Dorotheagasse 9.

Odlikovana sedmograška gorska vina

v steklenicah

in sodčilih

z jamčeno

prirodno čistoto

priporoča (544—2)

JOS. B. TEUTSCH,

prodaja vina,

Schässburg

na Sedmograškem.

Cenik in poskušnje
zastonj in franko.

Zastopnik za Kranjsko:

Julij Schillinger v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.